

HAJO DÜCHTING

**HENRI DE
TOULOUSE-LAUTREC**

p. 2

Henri de Toulouse-Lautrec

Henri de Toulouse-Lautrec

Henri de Toulouse-Lautrec

Henri de Toulouse-Lautrec

Henri de Toulouse-Lautrec

Ανρί ντε Τουλούζ-Λωτρέκ

1892, Photo/fotografie/fotografia/fotografia/fotografie/φωτογραφία, Private collection

KÖNEMANN

© 2016 koenemann.com GmbH
www.koenemann.com

© 2017 Vydavatelství SLOVART, Praha
© 2017 Vydavateľstvo SLOVART, Bratislava
© 2017 451F sp. z o.o., Polska
© 2017 Prior Media Group, București
© 2017 Retail World (Public), Greece and Cyprus

Concept, Project Management: koenemann.com GmbH
Text: Hajo Dúchting
Editing: Ruth Dangelmaier

Translations: textcase.eu (English), Jana Hlávková (Czech), Janka Jurečková (Slovak),
Grzegorz Rafałowski (Polish), Ioana Hariton (Romanian), Sofia Giannoulaki (Greek)

Art Direction: Oliver Hessmann
Layout: Beate Lennartz
Picture credits: Bridgeman Images

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
photocopied or duplicated in any form without the prior written
permission of the publisher.

ISBN: 978-3-7419-1946-6 (international)

Typesetting ITEM, s. r. o., Bratislava
Printed in Spain by LiberDúplex

6 Introduction

Úvod

Úvod

Wstęp

Introducere

Εισαγωγή

16 A new style: drawing to live

Nový styl: kreslím, tedy jsem

Nový štýl: kreslí, aby žil

Nowy styl: rysować, żeby żyć

Un nou stil: a desena pentru a trăi

Ένα νέο στυλ: Η ζωγραφική ως τρόπος επιβίωσης

**36 Paris at the turn of the last century:
sideshow, bars, and brothels**

Paříž na sklonku 19. století: kabarety, bary a nevěstince

Paríž na sklonku 19. storočia: kabarety, bary a nevestince

Paryż w latach 1900 – tingel-tangle, bary i domy publiczne

Parisul la 1900 - dansuri, baruri și bordeluri

Το Παρίσι περί το 1900: Βαριετέ, μπαρ και οίκου ανοχής

56 Triumph at the Moulin Rouge

Triumf v Moulin Rouge

Triumf v Moulin Rouge

Triumf w Moulin Rouge

Triumf la Moulin Rouge

Θρίαμβος στο Μουλέν Ρουζ

88 A Master at Making Posters

Mistr plakátu

Autorita v oblasti plagátu

Autorytet plakatów

Autoritatea afişelor

Η αυθεντία των αφισών

214 The End of an Artist

Umělcův konec

Umelcov koniec

Koniec artysty

Sfârșitul unui artist

Το τέλος ενός καλλιτέχνη

282 Curriculum Vitae**284 Museums***Muzea**Múzeá**Muzea**Muzee**Μουσεία*

“Wherever and whenever it is encountered, the ugly has its charming aspects and it is exciting to find them in places where no one has noticed them before.”

„Ošklivosť, kedykoľiv a kdekoľiv se s ní setkáваме, má i svou krásnou stránku. Je vzrušující nalézat obě na místech, kde dosud zůstávaly nepovšimnuty.“

„Kdekoľvek a kedykoľvek na ňu narazím, aj škaredosť má svoje očarujúce aspekty a je vzrušujúce objavovať ich na miestach, kde si ich dovtedy nikto nevšimol.“

„Zawsze i wszędzie również brzydota ma swoje czarujące oblicza; to pasjonujące odnajdywać je tam, gdzie nikt ich dotychczas nie zauważył.“

“Oricând și oriunde, urâtul are accentele sale de frumusețe, este pasionant să le descoperi acolo unde nimeni nu le vede.”

«Παντού και πάντοτε, ακόμη και το άσχημο έχει τις γοητευτικές του όψεις και είναι συνταρακτικό να τις ανακαλύπτει κανείς, εκεί που δεν τις έχει παρατηρήσει πριν.»

HENRI DE TOULOUSE-LAUTREC

The French artist Henri de Toulouse-Lautrec was born to an ancient aristocratic family in Albi in 1864. He died less than four decades later at Malromé in 1901. With unforgettable images in the form of paintings, lithographs and posters, Toulouse-Lautrec recorded for posterity the many layers of life in Belle Époque Paris.

Serious leg fractures at puberty and the effects of a genetic disease stunted his growth, leaving him disabled and

Francouzský umělec Henri de Toulouse-Lautrec se narodil do starobylé aristokratické rodiny z Albi v roce 1864. Zemřel necelých čtyřicet let nato v Malromé roku 1901. Ve svých nezapomenutelných malbách, litografiích a plakátech zvečnil pařížský život v období Belle Époque.

Vrozená vada a těžké zlomeniny nohou byly příčinou Toulouse-Lautrecova trvalého postižení, jehož následkem vyrostl do výšky pouhých

Francúzsky umelec Henri de Toulouse-Lautrec sa narodil v roku 1864 v Albi do starobylej šľachtickej rodiny a zomrel v roku 1901 na zámku Malromé. Vo svojich malbách, litografiách a plagátoch zvečnil nezabudnuteľné obrazy Paríža z obdobia Belle Époque.

Vážne zlomeniny nohy v puberte, ktoré boli dôsledkom dedičnej choroby kostí, spôsobili, že úplne prestal rásť. Upútaný na lôžko sa s plnou vervou vrhol do kreslenia

Two Women Sitting in a Café

Dvě ženy v kavárně

Dve ženy v kaviarni

Dwie kobiety w kawiarni

Două femei la cafenea

Δuo γυναίκες καθισμένες σε ένα καφέ

*c. 1875–99, Pencil & water color on card/tužka a akvarel na kartonu/
kresba ceruzou a akvarel na kartóne/rysunek ołówkiem malowany akwarelą
na kartonie/Creion și acuarelă pe carton/μολύβι και νερομπογιά σε κάρτα,
53,8 × 37,9 cm, Musée du Louvre, Paris*

Na swych malowidłach, litografiach i plakatach Henri de Toulouse-Lautrec, urodzony w roku 1864 w Albi i zmarły w 1901 w Malromé, utrwalił niezapomniany obraz paryskiej belle époque. Na skutek skomplikowanych złamań nóg oraz choroby dziedzicznej młody Toulouse-Lautrec nie rozwijał się prawidłowo i został kaleką. Wywodził się z prastarego francuskiego rodu arystokratycznego i już jako młodzieniec skupił się na malarstwie i rysunku. Jego pierwsze obrazy są

În picturile, litografiele și afișele sale, Henri de Toulouse-Lautrec (născut la Albi în 1864 într-o familie veche de aristocrați, a murit la Malromé în 1901) a reușit să immortalizeze în imagini de neuitat anii La Belle Époque de la Paris.

Fracturi serioase la picior din timpul pubertății și efectele unei boli ereditare au împiedicat creșterea naturală a tânărului Lautrec, lăsându-l invalid. S-a dedicat picturii și desenului. Primele lucrări aveau

O Γάλλος καλλιτέχνης Ανρί ντε Τουλούζ-Λωτρέκ, γόνος παλιάς αριστοκρατικής οικογένειας, (Αλμπί 1864 – Μαλρομέ 1901), απθανάτισε με τους πίνακες, τις λιθογραφίες και τις αφίσες του, την Μπελ Επόκ στο Παρίσι σε αξέχαστες εικόνες.

Εξ αιτίας σοβαρών σπασιμάτων στα πόδια κατά την εφηβεία του και μιας κληρονομικής ασθένειας, σταμάτησε η ανάπτυξή του πολύ νωρίς, με αποτέλεσμα να μείνει ανάπηρος και νάνος. Έστρεψε όλη του την προσοχή

La Toilette

Τοαλετα

Τοαλετα

Τοαλετα

Βυδοαυλ

Η τουαλέτα

*1891, Oil on paper on cardboard/olej na kartonu/olej na kartóne/
olej na papierze naklejonym na karton/ulei pe carton/λάδι σε χαρτί σε
χαρτόνι, 58 × 46 cm, Ashmolean Museum, Oxford*

only 4 feet 8 inches tall. He turned his attention to a developing his talent for painting and drawing. His first works were rural motifs such as humans and animals, especially horses, before turning his attention to the scenes of Paris' nightlife in Montmartre. As a regular guest in the major hangouts for the artists of the day, he found his motifs recording the goings-on at the cafés and cabarets of the district, where visitors would try to forget

140 cm. Svou pozornost tedy soustředil na rozvíjení malířského a kreslířského talentu. Zpočátku se věnoval rurální tematice, hlavním motivem byli ale už tehdy lidé či zvířata, nejčastěji koně. Teprve později se začal zajímat o pařížský noční život na Montmartru. Byl pravidelným návštěvníkem oblíbených míst soudobé umělecké bohémy a své náměty čerpal v populárních tančírnách, kavárnách a kabaretech ve čtvrti, kde se lidé

a maľovania. Pre jeho rané diela sú ešte typické vidiecke námety ako ľudia a zvieratá, predovšetkým kone. V Paríži sa však jeho záujem presunul na výjavy nočného života na Montmartri. Ako pravidelný návštevník módných umeleckých lokálov tých čias nachádzal svoje motívy v obľúbených tanečných sálach a medzi hosťami kaviarní a kabaretov, ktorí chceli zabudnúť na všetky svoje starosti a utopiť ich

Mademoiselle Marcelle Lender
Mademoiselle Marcelle Lenderová
Slečna Marcelle Lenderová
Panna Marcelle Lender
Domisoara Marcelle Lender
Δεσποινίς Μαρσέλ Λεντέ

1895, Lithograph/litografie/litografia/litografia/litografie/λιθογραφία,
32,5×24,6 cm, Victoria & Albert Museum, London

jeszcze zdominowane przez tematykę wiejską – ludzi i zwierzęta, a przede wszystkim konie. Później, w Paryżu, skierował uwagę na miejsca rozrywki Montmartre’u i ich scenerie. Był stałym bywalcem popularnych wśród artystów lokali. Głównymi motywami jego dzieł stały się zabawy taneczne robotników oraz gości kawiarni i kabaretów, którzy w winie i absyncie szukali ucieczki od trosk. Później stał się częstym gościem

ca temă motive rurale cu oameni și animale, în special cai. Când s-a mutat la Paris s-a concentrat pe scenele vieții de noapte din Montmartre. Obișnuit cu întâlnirile la modă ale artiștilor, își găsește subiecte la balurile populare și printre clienții cafenelelor și cabaretelor unde oamenii încearcă să uite de griji cu ajutorul vinului și absintului. A ilustrat de asemenea din experiențele pe care le-a avut în bordelurile pariziene. Scenele

στη εξέλιξη του ταλέντου του για τη ζωγραφική και το σχέδιο. Τα πρώτα του έργα ήταν κυρίως θέματα σχετικά με την ύπαιθρο, όπως άνθρωποι και ζώα, ιδιαίτερα άλογα, πριν στραφεί εντελώς προς τις σκηνές από την Παρισινή νυχτερινή ζωή στη Μονμάρτη. Ως τακτικός επισκέπτης στα συνηθισμένα σημεία συνάντησης των καλλιτεχνών, βρήκε τη νέα του θεματογραφία στους πελάτες των καμπαρέ και των καφέ, που προσπαθούσαν να ξεχάσουν

their cares with wine and absinthe. He also drew from his experiences in the brothels of Paris. The scenes were drawn with quick strokes that capture their essence, while using the conventions of graphic illustration. Besides his paintings, Toulouse-Lautrec also designed posters and lithograph series (*Elles*, 1896) which used color as a constitutive element.

pokoušeli utopit svůj žal ve víně či absintu. Jeho dalším oblíbeným prostředím byly pařížské nevěstince. Výjevy zaznamenával rychlými tahy štětce, pomocí odvážných zkratok a výpůjček z grafického řemesla. Kromě maleb vytvářel Toulouse-Lautrec také plakáty a soubory litografií (*Elles*, 1896), jejichž základním prvkem byla barva.

vo víne a v absinte. Neskôr sa nechal inšpirovať aj zážitkami z pařížskych nevěstincov. Výjevy zachytával rychlými krátkymi ťahmi štetca, aby vystihol ich podstatu, pričom zároveň využíval aj výtvarné možnosti grafiky, ako je skratkovitosť a tlmená farebnosť. Okrem maľby sa venoval aj tvorbe plagátov a litografií (séria *Elles*, 1896), v ktorých sa základným prvkom stala farba.

Count Alphonse de Toulouse-Lautrec-Monfa Driving a Coach
Hrabě Alphonse de Toulouse-Lautrec-Monfa řídí čtyřspřeží
Gróf Alphonse de Toulouse-Lautrec-Monfa poháňa štvorzáprah
Hrabia Alphonse de Toulouse-Lautrec-Monfa powożący zaprzęgiem
Contele Alphonse de Toulouse-Lautrec-Monfa conducând o trăsură
Ο κόμης Αλφόνς ντε Τουλούζ-Λωτρέκ -Μόνφα οδηγεί μια άμαξα

1880, Oil on canvas/olej na plátně/olej na plátne/olej na plótnie/ulei pe pânză/
λάδι σε καμβά, 38,5 × 51 cm, Petit Palais, musée des Beaux-Arts de la Ville de Paris

Woman Lifting Her Shirt

Žena svlékající si košili

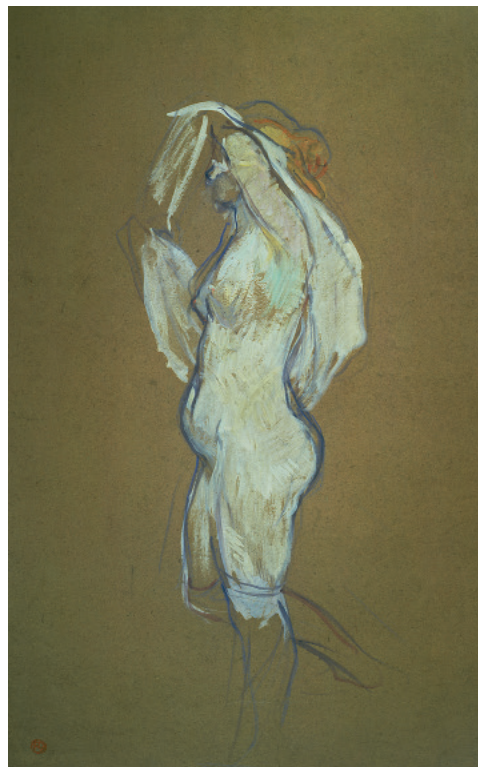
Žena vyzlékající si spodničku

Kobieta zdejmująca koszulę

Femeie ridicându-și cămașa

Γυναίκα βγάζει το πουκάμισό της

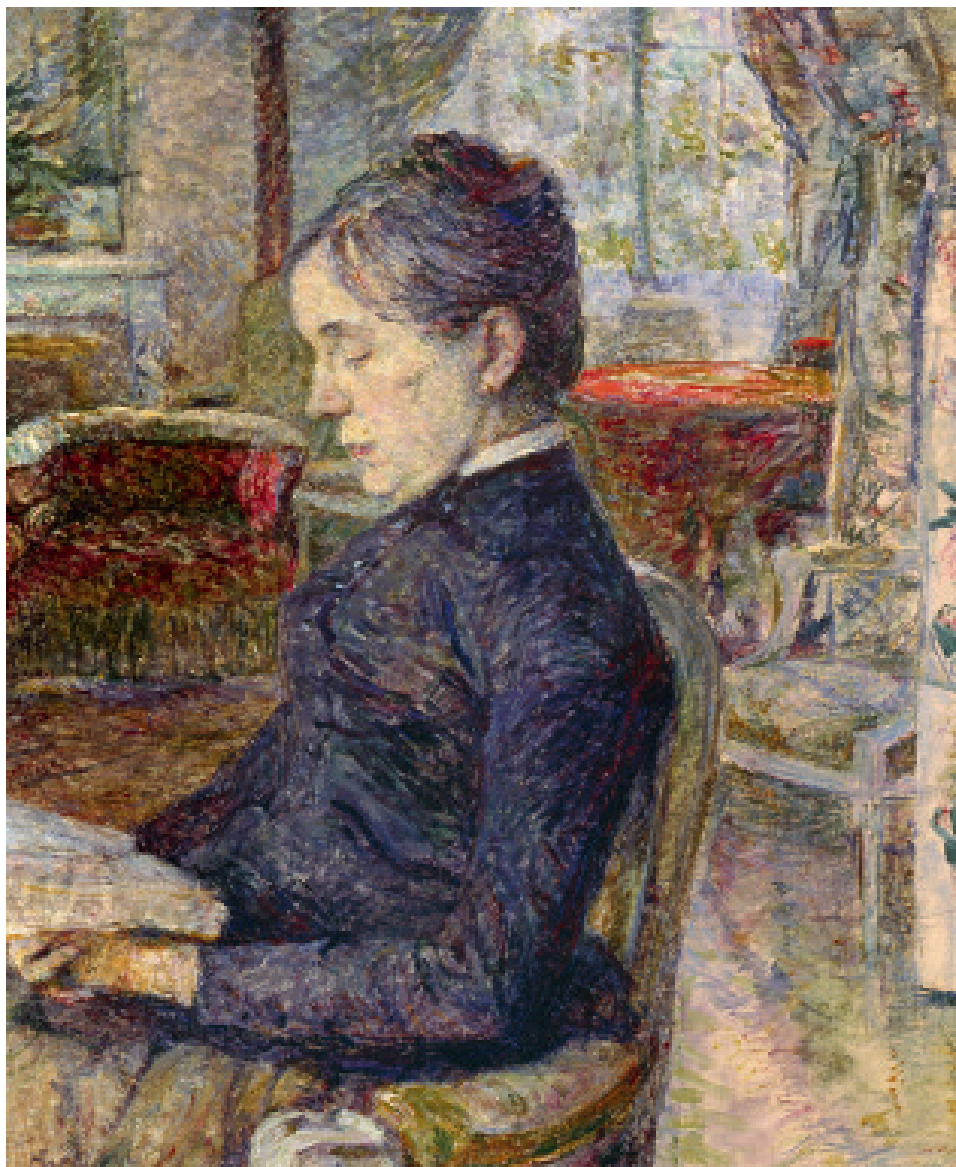
1896, Oil on cardboard/olej na kartonu/olej na kartóne/
olej na kartonie/ulei pe carton/λάδι σε χαρτόνι, 70 × 45 cm, Private collection

domów publicznych w Paryżu. Sceny z tych miejsc ukazywał oszczędnie, wydobywając z nich to, co istotne. Żyją dzięki graficznym skrótom i skojarzeniom, a ich kolorystyka jest powściągliwa. Obok obrazów artysta pracuje nad plakatami i litografiami (*Elles*, 1896), w których kolor traktuje jako środek wyrazu.

representative sunt tratate cu pensule rapide și culori mai degradă sumbre, redând esențialul. În paralel cu tablourile, Toulouse-Lautrec a creat de asemenea afișe și serii de litografii (*Elles*, 1896) în care culoarea devine principalul element.

τις έγνοιες τους με το κρασί και το αφέντι. Παράλληλα προέκυψε και μια νέα πηγή θεμάτων, οι Παρισινοί οίκοι ανοχής. Οι σκηνές καταγράφονταν με γρήγορες πινελιές και χρησιμοποιούσε γραφιστικές συντομεύσεις και ιδέες, ενώ τα χρώματά του ήταν μάλλον σκοτεινά. Πέρα από τους πίνακές του, ο Τουλούζ-Λωτρέκ ζωγράφισε επίσης αφίσες και μια σειρά λιθογραφιών (*Elles*, 1896), στις οποίες χρησιμοποίησε το χρώμα ως κύριο συστατικό.

**Adèle de Tapié
Céleyran at the
Salon of Château
de Malromé**

**Adèle de Tapié
Céleyran v salonu
Château Malromé**

**Adèle de Tapié
Céleyran v salóně
na zámku Malromé**

**Adèle de Tapié
Céleyran w salonie
Château
de Malromé**

**Adèle de Tapié
Céleyran în salonul
de la Château
de Malromé**

**Η κόμισσα Αντέλ
ντε Ταπιέ Σελεράν
στο σαλόνι του
κάστρου Μαλαρμέ**

**c. 1887, Oil on
canvas/olej
na plátně/olej
na plátně/olej
na plótnie/ulei
pe rănză/láδι σε
καμβά, 59 × 54 cm,
Musée Toulouse-
Lautrec, Albi**

*La Comtesse Adèle de
Toulouse-Lautrec*

Hraběnka Adèle de Toulouse-Lautrec

Grófka Adèle de Toulouse-Lautrec

Hrabina Adèle de Toulouse-Lautrec

Contesa Adèle de Toulouse-Lautrec

*Η κόμισσα Αντέλ ντε
Τουλούζ-Λωτρέκ*

*1882, Oil on canvas/olej na plátně/
olej na plátně/olej na plótnie/ulei pe
rânzǎ/ládi σε καμβά, 42 × 33 cm,
Musée Toulouse-
-Lautrec, Albi*

*La Comtesse
Adèle de
Toulouse-Lautrec*

*Hraběnka Adèle de
Toulouse-Lautrec*

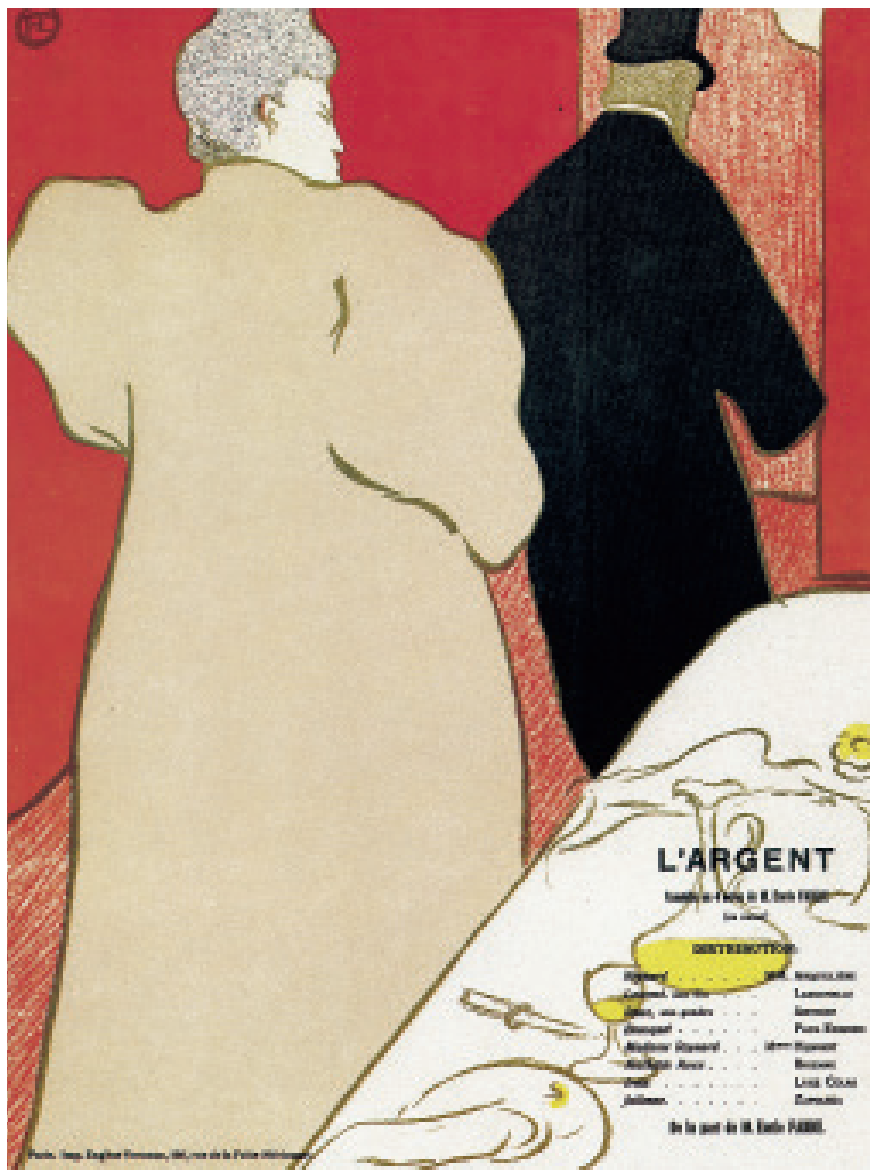
*Γρόφκα Adèle de
Toulouse-Lautrec*

*Hrabina Adèle de
Toulouse-Lautrec*

*Contesa Adèle de
Toulouse-Lautrec*

*Η κόμισσα Αντέλ
ντε Τουλούζ-Λωτρέκ*

*1883, Oil on canvas/
olej na plátně/olej
na plátně/olej
na plátně/olej
na plátně/olej
pe rǎzǎnǎ/λάδι σε
καμβά, 94 × 81 cm,
Musée Toulouse-
Lautrec, Albi*

*Promotional poster for
the play L'Argent*

Plakát ke hře L'Argent

Plagát k hře L'Argent

Plakat do sztuki L'Argent

Afişul piesei de teatru "L'Argent"

*Διαφημιστική αφίσα για το
θεατρικό έργο L'Argent*

*c. 1890, Color lithograph/
barevná litografie/farebná
litografia/litografia barwna/
litografie în culori/έγχρωμη
λιθογραφία, Private collection*